

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол № 4

«25» 03 2019 р.

Заступник голови

Приймальної комісії

Ю.О. Каганов

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З МЕНЕДЖМЕНТУ

на основі здобутого освітнього (освітньо-кваліфікаційного) рівня освіти
та
для осіб, які не менше одного року здобувають освітній ступінь бакалавра

Освітній ступінь: бакалавр

Спеціальність: 073 Менеджмент

Освітня програма: Менеджмент організацій і адміністрування

Запоріжжя – 2019 рік

I. Пояснювальна записка

1. Мета фахового вступного випробування з «Менеджменту» – з'ясувати рівень теоретичних знань та практичних навичок вступників, які вступають на основі освітнього (освітньо-кваліфікаційного) рівня з метою формування рейтингового списку та конкурсного відбору вступників на навчання за освітнім ступенем "бакалавр" спеціальності 073 Менеджмент в межах ліцензованого обсягу спеціальності.

2. Форма фахового вступного випробування.

Випробування проходить у кілька етапів:

- на початку засідання голова фахової комісії розпечатує пакет з варіантами білетів, що виносяться на вступне фахове випробування;
- абітурієнти дають письмову відповідь на питання екзаменаційного білету у письмовій формі. Тривалість письмового етапу - 60 хвилин;
- співбесіда з абітурієнтами з питань екзаменаційного білету;
- обговорення членами фахової комісії відповідей та оголошення оцінки студентам.

3. Білети: структура білету.

Білет фахового вступного випробування містить 2 теоретичних питання.

4. Вимоги до відповіді вступника. Завдання вступного випробування спрямовані на визначення рівня володіння навчальним матеріалом з фаху, перевірку спроможності повно та коректно обґрунтувати відповіді, вміння доводити точку зору та дотримуватися логічності побудови відповідей на запитання.

II. Критерії оцінювання

Для особи, яка претендує на зарахування за ступенем бакалавра:

Високий рівень (175-200 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: в повній мірі засвоїв увесь програмний матеріал, показує знання не лише основної, але й додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, використовує знання з суміжних галузевих дисциплін, вдало наводить приклади.

Достатній рівень (150-174 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: має також високий рівень знань і навичок. При цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або пропуски в неосновних питаннях. Можливе слабке знання додаткової літератури, недостатня чіткість у визначенні понять.

Задовільний рівень (124-149 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: в загальній формі розбирається у матеріалі, але відповідь неповна, неглибока, містить неточності, робить помилки при формулюванні понять, відчуває труднощі, застосовуючи знання при наведенні прикладів.

Низький рівень (100-123 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: в загальній формі розбирається у матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні понять, на додаткові питання відповідає не по суті.

До участі у конкурсі не допускається (0-99 балів), якщо вступник виявив такі знання та вміння: не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять, на додаткові питання відповідає не по суті.

III. Структура програми

1. Основи менеджменту

Менеджмент як процес управління. Суть і зміст поняття «менеджмент» і «управління». Місія організації і цілі в управлінні. Рівні управління в організаціях. Види менеджменту. Організаційні комунікації та їх роль в управлінні. Типи організаційних комунікацій. Класифікація управлінських рішень. Класифікація

організаційних структур. Лінійні та функціональні організаційні структури. Лінійно-функціональні та дивізіональні організаційні структури. Матрична організаційна структура управління. Мотивація як функція управління. Класифікація теорії мотивації. Поняття, зміст та види контролю. Етапи процесу контролю. Економічні методи менеджменту. Адміністративні методи менеджменту. Стилї керівництва. Соціальна та юридична відповідальність у менеджменті.

2. Правознавство

Основи теорії держави. Загальне поняття права. Норми права. Джерела права. Система права. Реалізації права. Поняття законності і правопорядку. Правопорушення та юридична відповідальність. Поняття цивільного права та цивільно-правових відносин. Суб'єкти цивільного права. Цивільно-правові угоди (правочини). Представництво в цивільному праві. Зобов'язальне право. Основи сімейного права України. Характеристика трудових правовідносин. Припинення трудових правовідносин. Правове регулювання робочого часу і часу відпочинку. Трудова дисципліна, дисциплінарна та матеріальна відповідальність. Правове регулювання трудових спорів. Адміністративна відповідальність та інші заходи адміністративного примусу. Загальне поняття кримінального права та кримінальної відповідальності.

3. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства

Світове господарство та особливості його розвитку. Еволюційні періоди формування міжнародних економічних відносин. Середовище міжнародних економічних відносин. Міжнародний поділ праці та кооперація виробництва. Міжнародна торгівля як провідна форма міжнародних економічних відносин. Міжнародні економічні відносини у сфері послуг. Міжнародна інвестиційна діяльність і виробниче співробітництво. Міжнародна міграція робочої сили. Міжнародний науково-технічний обмін. Світова валютна система і міжнародні валютно-фінансові відносини. Міжнародні кредитні відносини. Міжнародна економічна інтеграція. Міжнародні економічні організації у багатосторонньому економічному співробітництві і регулюванні міжнародних економічних відносин. Проблеми інтеграції України до системи світогосподарських зв'язків. Економічна єдність світу і глобальні проблеми міжнародних економічних відносин.

4. Інформаційні системи і технології в менеджменті

Введення до інформаційних систем в управлінні організацією. Етапи розвитку та сутність інформаційних систем в управлінні організацією. Типологія інформаційних систем у менеджменті організацій. Планування розвитку управлінських інформаційних систем. Управління інформаційними системами в організації. Системи підтримки прийняття управлінських рішень. Корпоративні інформаційні системи. Інформаційні ресурси глобальної мережі Інтернет. Локальні та регіональні інформаційні мережі в сучасних організаціях. Безпека інформаційних систем. Автоматизовані системи управління, обробки та аналізу інформації. Технології оброблення інформації. Математичне та інформаційне забезпечення автоматизованих систем аналізу інформації. Застосування автоматизованих систем для аналізу діяльності підприємства та прийняття управлінських рішень. Автоматизовані системи планування та аналізу (АС ПА) маркетингової діяльності.

5. Теорія організацій

Методологічні засади теорії організації. Основні організаційні теорії та моделі. Організація як система. Організація як соціум. Організаційний процес. Самоорганізація. Зовнішнє й внутрішнє середовище організації. Організаційне проектування. Культура організації. Типологія організаційних культур. Визначальні фактори культури організації. Методологія проектування організаційних форм управління. Сутність та етапи організаційного проектування.

IV. Список рекомендованої літератури

1. Основи менеджменту

1. Бай С. І. Менеджмент. Ситуаційні вправи: навч. посібник / С. І. Бай, В. М. Жуковська, А. Ю. Тривайло, С. О. Юшин ; [за заг. ред. С. І. Бай]. – К., 2008. – 75 с.
2. Беличенко А. Г. Менеджмент: курс лекцій / А. Г. Беличенко, Т. К. Киселева. – Запоріжжя : ЦНТЕІ, 2010. – 124 с.
3. Басовский Л. Е. Менеджмент : учеб. пособ. / Л. Е. Басовский. – М. : Инфра-М, 2010. – 216 с.
4. Васильков В. Г. Організація виробництва : навч. посіб. / В. Г. Васильков. – К. : КНЕУ, 2009. – 524 с.
5. Веснин В. Р. Стратегическое управление : учеб. для студ. вузов, обучающихся по спец. "Менеджмент организации". / В. Р. Веснин. – М. : ТК Велби; Проспект, 2012. – 328 с.
6. Єрмошенко М. М. Менеджмент : навч. посіб. / М. М. Єрмошенко, С. А. Єрохін, О. А. Стороженко / Національна академія управління. – К. : НАУ, 2012. – 656 с.
7. Ермаков В. П. Менеджмент для студентов вузов / Ермаков В. П., Макиев З. Г. – Ростов – н/Д : Феникс, 2009. – 192 с.
8. Исаев Р. А. Банковский менеджмент и бизнес-инжиниринг / Р. А. Исаев. – М. : ИНФРА-М, 2011. – 400 с.
9. Менеджмент : навч. посіб. для студ. вузів / за ред. В. І. Крамаренко. – К. : ЦНЛ, 2010. – 248 с.
10. Менеджмент: навч. посібник для студ. вищих навч. закладів / Міжрегіональна академія управління персоналом / Г. В. Щокін. – К. : МАУП, 2012. – 816 с.
11. Мескон М. Основы менеджмента / М. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури. – М. : Дело, 2007. – 702 с.
12. Олійник О. М. Основи менеджменту : навч.-метод. посіб. для студ. вищих навч. закладів. / О. М. Олійник, А. С. Татаринцева. – Запоріжжя : ЗНУ, 2007. – 108 с.
13. Подсолонко О. А. Менеджмент: теорія та практика : навч. посіб. / О. А. Подсолонко. – К. : ЦНЛ, 2011. – 370 с.
14. Стадник В. В. Менеджмент: підруч. / В. В. Стадник, М. А. Йохна ; [2-ге вид., випр. и доп.]. – К. : Академвидав, 2011. – 472 с.
15. Соболев С.М. Менеджмент [Електроний ресурс] / С.М Соболев, В.М. Багацький. - Режим доступу: <http://6201.org.ua/load/60-1-0-125>

2. Правознавство

1. Атамась Г.О. Правознавство : навч. посіб. [для студ. усіх спец. вищ. навч. закл.] / Г.О. Атамась, А.П. Шелепов, А.М. Якутка // Нац. Ун-т «Львів. політехніка». – Л. : Вид-во нац. ун-ту «Львів. Політехніка», 2014. – 223 с.
2. Основи права України : навч. посіб. [для студ. Неюрід. Спец. Вищ. Навч. закл.] / В.Я. Буряк, О.В. Гришук, П.Ф. Гураль та ін. ; В.Л. Ортинський (ред.) – 2-ге вид., переробл. і допов. – Л. : оріяна-Нова, 2015. – 222 с.
3. Крегул Ю.І. основи правознавства : навч. посіб. / Ю.І. Крегул. – К. : Київ. нац. торг-економ. ун-т, 2007. – 251 с.
4. Пастухов В.П. Основы правознавства : навч. посіб. / В.П. Пастухов, В.Ф. Пеньківський / В.П. Пастухов [ред.]. – К. – Алерта, 2013. – 231 с.
5. Правознавство : навч. Посіб. [для студ. вищих навч. закл.] / Наук.-метод. центр вищої освіти; Харк. Нац. ун-т радіоелектроніки / Ю.Г. Борисенко (упоряд.). – Х. : ХНУРЕ, 2012. – 321 с.
6. Правознавство : підручник / А.І. Берлач, Д.О. Карпенко, В.С. Ковальський та ін. : В.В. Копейчиков (ред.), А.М. Колодій (ред.). – К. : Юрінком Інтер, 2013. - 231 с.

7. Білоус В.І., Правознавство: метод. вказівки з навч. дисципліни / В.І. Білоус, І.В. Дмитриченко, М.О. Філіппських. – Миколаїв : НУК, 2014. – 132 с.

8. Гончаренко В.Г. Правознавство. Словник термінів: навч. посіб. / В.Г. Гончаренко, Л.М. Астрова, А.М. Бірюкова, та ін. – К. : Юрисконсульт; КНТ, 2013. – 241 с.

9. Єрофєєнко Л.В. Правознавство : навч.-метод. посіб. / Л.В. Єрофєєнко, В.М. Бережний. – Х. : ХНАДУ, 2007. – 322 с.

10. Костенко О.Б. Основи правознавства : посібник [для вступників до вищ. навч. закл.] / О.Б. Костенко. – 2-ге вид., переробл. і допов. – К.: Ін Юре, 2007. – 223 с.

3. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства

1. Дідківський М. І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навч. посіб. Рекомендовано МОН М.І. / Дідківський. - К., 2011.-462 с.

2. Кириченко О. А. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: Підручник. Затверджено МОН / О. А. Кириченко. - К., 2013. - 493 с.

3. Основи зовнішньоекономічної діяльності. Підручник. / Зінь Е. А. – 2009. – 432 с.

4. Правовые основы внешнеэкономической деятельности (ВЭД). Учебное пособие. / Попов А.А. – 2011, 384 с.

5. Огітчук М. Ф. Облік зовнішньоекономічної діяльності. Навч. пос. / Огітчук М. Ф. - 2009. - 328 с.

6. Зінь Е.А. Основи зовнішньоекономічної діяльності: Підручник/ За ред. д.е.н., професора Е.А. Зіня. - К.: Кондор, 2009. - 432 с.

7. Управління експортним потенціалом України. Монографія / Мазаракі А.А. – 2014. - 209 с.

8. Горбач Л.М. Міжнародні економічні відносини: Підручник. / Горбач Л.М., Плотніков О.В. - К: Кондор, 2011.-266 с.

9. Передрій О.С. Міжнародні економічні відносини. Навчальний посібник. - К.: Центр навчальної літератури, 2014. - 274 с.

10. Одягайло Б.М. Міжнародна економіка: Навчальний посібник./ Одягайло Б.М. - К.: Знання, 2014. – 397 с.

11. Міжнародна економіка: Навчальний посібник для вузів / за ред. О.Г. Гупала. - К.: 2013. -368 с.

12. Солонінко К.С. Міжнародна економіка: Навчальний посібник/ за редакцією Солонінко К.С. - К: 2012.- 382с.

4. Інформаційні системи і технології в менеджменті

1. Автоматизированные системы управления предприятием : учеб. пособ. / А.В. Зеленков, М.А. Латкин, М.М. Митрахович. -Х.: Нац. Аэрокосмич. ун-т «Харьк. авиац. ин-т», 2002. - 45 с.

2. Бажин И.И. Информационные системы менеджмента / И.И. Бажин. -М. : ГУВШЭ, 2000. - 688 с.

3. Інформаційні системи в менеджменті: навч. посіб. / [А.Є. Батюк, З.П. Дзуліт, К.М. Обельовська та ін.]. - Л.: Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка»; Інтеллект-Захід, 2004. - 520 с.

4. Гаврилов Д.А. Управление производством на базе стандарта MRP II / Д.А. Гаврилов. - СПб. : ГИтер, 2002. - 320 с.

5. Гужва В.М. Інформаційні системи та технології на підприємстві: навч. посіб. / В.М. Гужва. - К. : КНЕУ, 2001. - 400 с.

6. Електронна комерція : навч. посіб. / [А.М. Береза, І.А. Козак, Ф.А. Левченко та ін.]. - К. : КНЕУ, 2002. - 326 с.

7. Использование прикладного решения «1С: Управление торговлей 8 для Украины»: методические материалы для слушателей сертифицированного курса. -

М. : ІС, 2008. - 410 с.

8. Кастельс М. Інформаційна епоха. Економіка, суспільство і культура / М. Кастельс. - М. : ГУВШЕ, 2000. - 608 с.

9. Новаківський І.І. Інформаційні системи у менеджменті: системний підхід : навч. посіб. / І.І. Новаківський, І.І. Грибик. - Л. : Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2007. - 196 с

10. Сергеев В.И. Логистика: Информационные системы и технологии : учеб.-практ. пособ. / В.И. Сергеев, М.Н. Григорьев, С.А. Уваров. -М. : Альфа-Пресс, 2008. - 607 с.

11. Смирнов Г.Н. Проектирование экономических информационных систем : учебник / Г.Н. Смирнов, А.А. Сорокин, Ю.Ф. Тельнов. -М. : Финансы и статистика, 2001. - 512 с.

5. Теорія організацій

1. Добраев В. Л. Теория организации / В. Л. Долбаев. – М. : Институт молодежи, 1995. – 286 с.

2. Монастирський Г. Л. Теорія організації : навч. посібн. / Г. Л. Монастирський. – К. : Знання, 2008. – 320 с.

3. Кожухар В. М. Основы теории организации : учебн. пособ. / В. М. Кожухар. – М. : Изд.-торговая корпорация "Дашков и Ко", 2006. – 184 с.

4. Коренченко Р. А. Общая теория организации : учебник для вузов / Р. А. Коренченко. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 286 с.

5. Латфуллин Г. Р. Теория организации / Г. Р. Латфуллин, А. В. Райченко. – СПб. : Питер, 2003. – 400 с.

6. Мильнер Б. Э. Теория организаций : учебник / Б. Э. Мильнер. – М. : ИНФРА-М, 2003. – 558 с.

7. Миронов М. Г. Теория организаций / М. Г. Миронов, Т. С. Жданова. – М. : Юрайт-Издат, 2005. – 159 с.

8. Парахина В. Н. Теория организаций: учебн. пособ. / В. Н. Парахина, Т. А. Федоренко. – М. : КНОРУС, 2006. – 296 с.

Голова фахової
атестаційної комісії

Д.Т. Бікулов